

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Snježana Bagić, zamjenica predsjednice, te suci Mato Arlović, Marko Babić, Slavica Banić, Davor Krapac, Ivan Matija, Antun Palarić, Aldo Radolović, Duška Šarin i Miroslav Šeparović, rješavajući o prijedlozima za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti zakona s Ustavom Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01. i 76/10.), na sjednici održanoj 30. siječnja 2014. donio je

RJEŠENJE

I. Ne prihvaćaju se prijedlozi za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom članaka 8., 26., 28., 32., 40., 76., 77. i 78. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (»Narodne novine« broj 79/07., 113/08. i 43/09.).

II. Ovo rješenje objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

1. Hrvatski sabor je na sjednici od 13. srpnja 2007. donio Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, koji je objavljen u »Narodnim novinama« broj 79 od 30. srpnja 2007., a stupio je na snagu 7. kolovoza 2007. (u daljnjem tekstu: ZoZPZB/07).

ZoZPZB/07 u određenim je dijelovima izmijenjen i dopunjen Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (»Narodne novine« broj 113/08., u daljnjem tekstu: ZoZPZB/08) i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (»Narodne novine« broj 43/09.).

2. Prijedloge za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom u izreci navedenih članaka ZoZPZB-a podnijeli su Milenko Komlenić iz Makarske (U-I-5418/2008) te Romina i Karlo Gašprotić iz Gračišća, koje (na temelju dostavljenih punomoći) zastupa Zajednički odvjetnički ured Ksenije Grba i Dijane Kesonja iz Rijeke (U-I-4386/2011). Romina Gašprotić, Karlo Gašprotić i Udruga »Život ili cijepljenje« iz Zagreba (za koju nije priložena uredna punomoć za zastupanje) potom su podnijeli i zajednički, prošireni prijedlog (U-I-4631/2011).

3. Na temelju članka 25. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst, u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), Ustavni sud je od Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) zatražio i zaprimio očitovanja klasa: 034-01/10-01/10, urbroj: 534-07-1-1/1-10-2 od 18. studenoga 2010. i klasa: 011-02/11-06/115, urbroj: 534-07-1-1/3-11-02 od 5. listopada 2011.

4. Zbog velikog broja članaka ZoZPZB-a ustavnost koju predlagatelji osporavaju, u nastavku ovog obrazloženja se razlozi – zbog kojih je Ustavni sud riješio kao u izreci ovog rješenja – obrazlažu prema redosljedu brojčanih oznaka osporenih članaka ZoZPZB-a.

Članci 8., 26., 28. i 32. ZoZPZB-a

5. Suglasnost s Ustavom članka 8. (opća odredba) te članaka 26., 28. i 32. (sva tri članka nalaze se pod nadnaslovom »Zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim osobama«) ZoZPZB-a osporava Milenko Komlenić iz Makarske. Ti zakonski članci glase:

»Članak 8.

Svaka pravna i fizička osoba obvezna je omogućiti nadležnom sanitarnom inspektoru, kao i nadležnom doktoru opće (obiteljske) medicine, odnosno doktoru medicine, specijalistu epidemiologije nesmetano obavljanje nadzora te poduzimanje propisanih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

Članak 26.

Zdravstveni nadzor provodi se nad osobama:

1. koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji ili prometu hrane ili opskrbi pučanstva pitkom vodom, a koji na svojim radnim mjestima dolaze u neposredan dodir s hranom, predmetima koji dolaze u neposredan dodir sa hranom, odnosno pitkom vodom,
2. koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji ili prometu sredstava za održavanje osobne higijene, njege ili uljepšavanja lica i tijela kao i one osobe koje rade na poslovima unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice,
3. koje obavljaju, odnosno sudjeluju u obavljanju poslova u osnovnim i srednjim školama i drugim ustanovama za djecu i mladež (jaslice, vrtići, đački domovi, dječja odmarališta, ustanove socijalne skrbi i sl.),
4. privatnim zdravstvenim radnicima te osobama koje u pravnim osobama s registriranom zdravstvenom djelatnošću i ustanovama socijalne skrbi obavljaju preglede, liječenje, njegu i usluživanje bolesnika, kao i osobama koje rade u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova ili medicinskih proizvoda, odnosno na drugi način dolaze u neposredan dodir s lijekovima ili medicinskim proizvodima,
5. koje se u pravnim osobama, odnosno kod fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost pružanjem higijenske njege pučanstvu (javna kupališta, »wellness« centri, kozmetički saloni, brijačnice, frizerski saloni, saloni za masažu, saloni za manikuru, pedikuru i sl.),
6. za koje se sumnja da su kliconoše betahemolitičkog streptokoka iz grupe A, koagulaza pozitivnog stafilokoka, odnosno stafilokoka koji izlučuje enterotoksin ili meningokoka,
7. koje izlučuju klice trbušnog tifusa,
8. koje u Republiku Hrvatsku dolaze iz država u kojima postoji bolest malarije, kolere, virusnih hemoragijskih groznica ili drugih bolesti određenim međunarodnim ugovorom kojeg je Republika Hrvatska stranka,
9. koje dolaze u Republiku Hrvatsku kao tražitelji azila, azilanti i osobe pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom,
10. strancima koji u Republiku Hrvatsku dolaze na školovanje, stručno usavršavanje ili privremeni rad kao i članovi njihovih obitelji koji zajedno s njima dolaze u Republiku Hrvatsku.«

Članak 28. ZoZPZB-a glasi (u tekstu koji je člankom 7. ZoZPZB/08 izmijenjen na način da su u stavku 1. točki 1. riječi »točke 1.-5.« brisane):

»Članak 28.

Zdravstveni nadzor obuhvaća:

1. zdravstveni pregled prije stupanja u radni odnos osoba iz članka 26. ovoga Zakona,
2. povremene zdravstvene preglede tijekom radnog odnosa,

3. zdravstveni pregled poslije preboljenih zaraznih bolesti iz članka 3. ovoga Zakona,

4. zdravstveni pregled nakon ulaska u Republiku Hrvatsku i tijekom razdoblja inkubacije, ovisno o zaraznoj bolesti.

Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za osobe koje obavljaju poslove u proizvodnji ili prometu hrane ili opskrbi pučanstva pitkom vodom iz članka 26. točke 1. ovoga Zakona, obavlja se na klicionoštvo svakih šest mjeseci, a ostali zdravstveni pregledi jedanput godišnje. Zdravstveni pregledi tih osoba obavljaju se i kada se zarazne bolesti pojave na radnom mjestu ili u njihovom kućanstvu te kada za to postoje epidemiološke indikacije, a na prijedlog nadležnog sanitarnog inspektora, doktora opće (obiteljske) medicine, odnosno doktora medicine specijalista epidemiologije. Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za osobe iz članka 26. točke 2. – 6. ovoga Zakona obavlja se jedanput godišnje.

Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za osobe iz članka 26. točke 7. ovoga Zakona obavlja se dva puta godišnje.

Zdravstveni pregled osoba iz članka 26. točke 8., 9. i 10. ovoga Zakona obavlja se odmah pri ulasku u Republiku Hrvatsku, a nadzor traje tijekom razdoblja inkubacije određenog za pojedinu zaraznu bolest.

Zdravstveni pregledi iz stavka 1. točke 1. – 4. ovoga članka obavljaju se u zavodima za javno zdravstvo županija, odnosno Grada Zagreba i u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo.«

Članak 32. ZoZPZB-a glasi (u tekstu koji je člankom 9. ZoZPZB-a/08 izmijenjen na način da su u staccima 1. i 2. iza riječi: 'aktivne tuberkuloze' dodane riječi: 'i ostalih zaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji'):

»Članak 32.

Zdravstveni radnici kao i druge zaposlene osobe u pravnim osobama koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i ustanovama socijalne skrbi te privatni zdravstveni radnici ne smiju se baviti pregledima, liječenjem, njegovom i usluživanjem bolesnika odnosno štićenika, ako boluju od aktivne tuberkuloze i ostalih zaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji.

Osobe koje boluju od aktivne tuberkuloze i ostalih zaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji, ne smiju raditi u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova i medicinskih proizvoda.«

5.1. Predlagatelj u bitnome navodi:

»(...) Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, NN 79/07. od 30.07.07. navodi pojedine kategorije djelatnika raznih struka koje obvezuje na posjedovanje sanitarne iskaznice, propisanog dokumenta kojim obveznik dokazuje da ne boluje ili da boluje od zaraznih bolesti, te da jeste ili da nije klicionoša neke zarazne bolesti, jer ako je obolio ili ako je klicionoša neke zarazne bolesti, kao takav je infektivan za sve ostale građane s kojima je ili može biti u kontaktu ili u neposrednoj blizini, pa može širiti zarazne bolesti koje se šire osobnim kontaktima, zrakom putem sitnih kapljica iz usta, hranom, vodom i na druge načine, pa ga se zbog toga isključuje s njegova i sličnih poslova i to sve do potpunog izliječenja i obesklješćenja, što dokazuje tri puta ponovljenim propisanim liječničkim i laboratorijskim pregledima svoga tijela i izlučevina, već pomenutom sanitarnom iskaznicom.

Medju obveznicima propisanih liječničkih i laboratorijskih mikrobioloških i parazitoloških pregleda, ovdje napadnutim Zakonom nisu navedeni i djelatnici, ljudi, na poslovima sanitarno-higijenskog nadzora, a što zakonskom silom izražava zamaglivanje ljudskog uma, jer eto, sanitarni inspektori netrebaju imati svoje sanitarne iskaznice! (...)

Jer, po ovom Zakonu, samo njima, dok imaju mandat inspektora, ne trebaju dokazi da i oni možda, kao i svi ostali – možda, jesu ili nisu bolesnici ili klicionoše ili parazitonoše neke od zaraznih bolesti!

(...)

Izmjenama i dopunama pomenutog Zakona neophodno je i neodložno obvezati i tu kategoriju djelatnika da upravo i oni – per primam – MORAJU imati svoju urednu sanitarnu iskaznicu!

(...)

Polazeći od navedenih tvrdnji, predlagatelj predlaže Ustavnom sudu brisanje dijela članka 8. ZoZPZB-a koji glasi: »kao i nadležnom doktoru opće (obiteljske) medicine, odnosno doktoru specijalistu epidemiologije«, uz dodavanje određenog teksta člancima 26., 28. i 32. ZoZPZB-a, na način da se i neke druge osobe, osim osoba već navedenih u tim člancima ZoZPZB-a, podvrgnu obvezi zdravstvenog nadzora odnosno zabrani rada u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova i medicinskih proizvoda.

Predlagatelj smatra da su članci 8., 26., 28. i 32. ZoZPZB-a u nesuglasnosti s člankom 14. stavkom 2. Ustava, koji glasi:

»Članak 14.

(...)

Svi su pred zakonom jednaki.«

Prijedlog nije osnovan.

5.2. Predlagatelj smatra da izostavljanje obveze zdravstvenog nadzora nad svim osobama koje mogu biti uključene u postupak sanitarno-higijenskog nadzora, osim osoba koje su izrijeком navedene u ZoZPZB-u, nije u suglasnosti s načelom jednakosti, jer i druge osobe mogu biti potencijalni izvori/nositelji zaraznih bolesti.

U razmatranju predlagateljevih razloga Ustavni sud polazi od članka 1. ZoZPZB-a, koji glasi:

»Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuju zarazne bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku kao i mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.«

Članak 4. ZoZPZB-a nalazi se u Glavi III. (pod nadnaslovom »Prava i obveze Republike Hrvatske, županija, Grada Zagreba, gradova, općina, pravnih osoba koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatnih zdravstvenih radnika u zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti«) i glasi:

»Članak 4.

Republika Hrvatska, županije, odnosno Grad Zagreb, općine i gradovi obvezni su osigurati provođenje mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti propisane ovim Zakonom te sredstva za njihovo provođenje kao i stručni nadzor nad provođenjem tih mjera.

Pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici obvezni su provoditi mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti propisane ovim Zakonom.«

Među posebnim mjerama za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (usp. članak 12. ZoZPZB-a) uključen je i zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim osobama, opisan osporenim člancima 26., 28. i 31. ZoZPZB-a.

5.3. Ministarstvo je u očitovanju, uz ostalo, navelo:

»(...)

Predmetnim zakonom jasno su razgraničene ovlasti doktora opće (obiteljske) medicine, odnosno doktora medicine i specijalista epidemiologije u provedbi mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti i sanitarnog inspektora u provedbi inspeksijskog nadzora nad provedbom zakona (članak 68. do 70. Zakona).

(...)

Slijedom navedenoga, obveza obavljanja zdravstvenih pregleda nije propisana za državne službenike – sanitarne inspektore koji obavljaju inspeksijski nadzor nad provedbom mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti niti se na navedene ne (riječ 'ne' je očita omaška u pisanju ovog dijela očitovanja – op. Ustavnog suda) primjenjuju propisi o radnoj obući i odjeći, kao što se isti primjenjuju na zaposlene osobe u objektima koji su pod nadzorom sanitarne inspekcije.

U cijelosti ne stoje navodi da ne postoje pravila o obvezama i radu sanitarnih inspektora s obzirom da je isto uređeno Zakonom o državnim službenicima ('Narodne novine' broj 92/2005, 107/2007 i 27/2008) i Etičkim kodeksom državnih službenika ('Narodne novine' broj 49/2006 i 134/08).

4. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, kao središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zdravstva, spremno je razmotriti prijedloge izmjena navedenih u predmetnom prijedlogu za ocjenu ustavnosti te s tim u vezi izvršiti stručnu analizu važećih odredbi Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti vezano uz obvezu ishođenja sanitarnih iskaznica i za državne službenike koji obavljaju inspeksijske poslove vezano uz provedbu mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti i u tom segmentu.

(...)

5.4. U konkretnom slučaju mjerodavan je članak 69. (70.) Ustava, koji glasi:

»Članak 69.

Svatko ima pravo na zdrav život.

(...)

Svatko je dužan, u sklopu svojih ovlasti i djelatnosti, osobitu skrb posvećivati zaštiti zdravlja ljudi ...«

Predlagatelj u biti osporava navedene zakonske članke zbog toga što su u njima izostavljene određene kategorije osoba koje su trebale biti uključene u postupak sanitarno-higijenskog nadzora, osim onih koje su izrijekom navedene u ZoZPZB-u, jer i druge osobe tj. sanitarni inspektori, mogu biti potencijalni izvori/nositelji zaraznih bolesti. Takav pristup zakonodavca, smatra predlagatelj, nije u suglasnosti s načelom jednakosti iz članka 14. stavka 2. Ustava. S tim u vezi, predlaže preuređenje osporenih zakonskih članaka na način da se određeni dijelovi brišu ili dopunjuju riječima ili točkama za koje smatra da će pridonijeti pravilnoj primjeni zakona. S druge strane, predlagatelj osporava dužnost svake fizičke i pravne osobe da omogući nadležnom doktoru opće (obiteljske) medicine i doktoru medicine, specijalistu epidemiologije nesmetano obavljanje nadzora i poduzimanje propisanih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, smatrajući da se ZoZPZB-om ne mogu liječnicima davati »paušalne ovlasti« iz nadležnosti sanitarnih inspektora.

5.5. Članak 2. stavak 4. točka 1. Ustava glasi:

»Članak 2.

(...)

Hrvatski sabor i narod neposredno, samostalno, u skladu s Ustavom i zakonom, odlučuje:

– o uređivanju gospodarskih, pravnih i političkih odnosa u Republici Hrvatskoj;

(...)

Članak 2. stavak 4. točka 1. Ustava daje ovlast zakonodavcu da samostalno odlučuje o uređivanju gospodarskih, pravnih i političkih odnosa u Republici Hrvatskoj. Pri uređivanju tih odnosa zakonodavac je dužan uvažavati zahtjeve koje pred njega postavlja Ustav, a osobito one koje proizlaze iz načela vladavine prava i one kojima su određena ustavna dobra i vrednote. S tim u vezi, zakonodavac je vezan jamstvima koja Ustav propisuje za određeno područje, kao što je to slučaj sa ZoZPZB-om.

Naime, pri uređenju pitanja koja se odnose na zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, zakonodavac je vezan člankom 69. Ustava i vrijednostima koje se njime štite.

5.6. Ustavna nadležnost ispitivanja suglasnosti zakona s Ustavom ne uključuje ovlaštenje Ustavnog suda da dodaje novi tekst već postojećem zakonskom tekstu, u konkretnom slučaju tekstu osporenih članaka ZoZPZB-a. To je isključiva nadležnost Hrvatskog sabora. Stoga za prijedloge predlagatelja u smjeru preuređenja teksta osporenih zakonskih članaka Ustavni sud nije nadležan.

5.7. U odnosu na navode predlagatelja da se ZoZPZB-om ne mogu liječnicima davati ovlasti sanitarnih inspektora, Ustavni sud pošao je od predmeta uređenja ZoZPZB-a.

Njime se utvrđuju zarazne bolesti čije je sprječavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku te zdravstvene i protuepidemijske mjere u cilju zaštite pučanstva od zaraznih bolesti. Iz riječi »zdravstvene i protuepidemijske mjere« razvidno je da organiziranost, koordiniranost i kontrola provedbe općih, posebnih i sigurnosnih mjera zaštite pučanstva podrazumijeva ne samo uključivanje zdravstvenih djelatnika nego zahtijeva i njihovo aktivno postupanje. S obzirom da je riječ o zaraznim bolestima, logično je da su zdravstveni djelatnici, zbog naravi svojeg posla, neizostavni čimbenici u otkrivanju, sprečavanju ili suzbijanju zaraznih bolesti. S tim u vezi, Ustavni sud smatra neutemeljenim stajalište predlagatelja da su se liječnicima dale ovlasti sanitarnog inspektora. Iz niza zakonskih odredaba razvidno je u kojem smjeru zdravstveni djelatnici provode ili nadziru poduzimanje mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti za razliku od ovlasti sanitarnih inspektora u poduzimanju tih mjera.

Na temelju navedenog, Ustavni sud utvrđuje da su članci 8., 26., 28. i 32. ZoZPZB-a u suglasnosti s mjerodavnim člankom 69. Ustava.

Članak 40. ZoZPZB-a

6. Suglasnost s Ustavom članka 40. (pod nadnaslovom »Imunizacija, seroprofilaksa i kemoprofilaksa«) ZoZPZB-a osporavaju Romina i Karlo Gašprotić iz Marcana. Taj članak glasi:

»Članak 40.

Imunizacija je obvezna:

1. protiv tuberkuloze, difterije, tetanusa, hripavca, dječje paralize, ospica, crvenke, zaušnjaka i virusne žutice tipa B i bolesti uzrokovanih s *Haemophilus influenzae* tip B – za sve osobe određene dobi,
2. protiv tetanusa ozlijeđenih osoba,
3. protiv virusne žutice tipa B – za osobe pod povećanim rizikom od zaraze,
4. protiv bjesnoće – za sve osobe koje su profesionalno izložene riziku od zaraze i koje ozlijedi bijesna životinja ili životinja za koju se sumnja da je bijesna,

5. protiv žute groznice – za osobe koje putuju u državu u kojoj postoji ta bolest ili u državu koja zahtijeva imunizaciju protiv te bolesti,

6. protiv kolere i drugih zaraznih bolesti – za osobe koje putuju u državu koja zahtijeva imunizaciju protiv tih bolesti ili u slučajevima kada za to postoji epidemiološka indikacija,

7. protiv trbušnog tifusa i drugih zaraznih bolesti za sve osobe za koje postoje epidemiološke indikacije.«

6.1. Predlagatelji smatraju da su »neka od obveznih cjepiva u Republici Hrvatskoj pokazala značajne negativne učinke«. Pri tome se pozivaju na rezultate cijepljenja protiv određenih bolesti obavljenih u raznim zemljama, koje pojedinačne slučajeve predlagatelji izrijeком navode u svom prijedlogu, ističući:

»(...)

– Prilikom vakcinacije utječe se na ljudski imunološki sustav, a što stvara mogućnost oboljenja upravo od bolesti protiv kojih se vrši vakcinacija.

– 70-tih godina prošlog stoljeća djeca su primala 10 cjeviva prije polaska u osnovnu školu, dok se danas broj cjeviva višestruko povećao te se koriste i višenamjenska cjeviva koja su namijenjena na suzbijanje većeg broja bolesti.

(...)«

Predlagatelji ističu da su u prijedlogu iznijeli samo mali dio registriranih slučajeva oboljenja nastalih nakon uzimanja cjeviva i da ti podaci dovode do zaključka da dio cjeviva, uz ostalo, ugrožava pravo na zdrav život, te navode:

»(...)

Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti i Pravilnik o načinu provođenja imunizacije, seroprofilaksacije i kemoprofilaksacije protiv zaraznih bolesti ne dopuštaju roditeljima maloljetne djece mogućnost odabira odnosno odbijanja podvrgavanju imunizaciji (barem za neka cjeviva), osim za osobe kod kojih liječnik utvrdi da postoje kontraindikacije, kako se navodi u čl. 10. prednjeg Pravilnika (Pravilnik o načinu provođenja imunizacije, seroprofilakse, kemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se podvrgavaju toj obvezi /'Narodne novine' broj 164/04. i 4/07./ – op. Ustavnog suda).

(...)

Ustav RH odredbom čl. 35. jamči štovanje i pravnu zaštitu osobnog i obiteljskog života. Pravo na štovanje i zaštitu privatnog i obiteljskog života podrazumjeva pravo svakog pojedinca da, između ostaloga, donosi odluke o svojem liječenju, uključujući i izbor na imunizaciju. U slučajevima malodobne djece, takve odluke za njih donose njihovi zakonski skrbnici.

(...) Pravo na samostalan odgoj djece podrazumijeva i pravo na odluku o medicinskom liječenju djece (uključujući i imunizaciju) sve u interesu djeteta. Obzirom da neka od zakonom obveznih cjeviva u Republici Hrvatskoj imaju niz negativnih učinaka, koja naročito teško pogađaju novorođenčad i djecu, ustavno je pravo roditelja da odluče da li će djecu imunizirati.

(...)

Odredba čl. 21. Zakona o zdravstvenoj zaštiti detaljno opisuje prava i dužnosti osobe u ostvarivanju zdravstvene zaštite i to tako što u točki 8. predviđa pravo osobe odbiti biti predmetom znanstvenog istraživanja bez svoje suglasnosti, ili bilo kojega drugog pregleda ili medicinskog postupka koji ne služi dijagnosticiranju bolesti i njezinom liječenju, a koji izbor se izražava potpisivanjem suglasnosti (ako se radi o maloljetnom ili nesposobnoj osobi suglasnost potpisuje roditelj, skrbnik i sl..).

Međutim, odredbe Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti i Pravilnika o načinu provođenja imunizacije, seroprofilaksacije i kemoprofilaksacije protiv zaraznih bolesti kvalificiraju imunizaciju u Republici Hrvatskoj obveznom, bez mogućnosti odabira da li će se osoba podvrgnuti svim ili dijelu navedenih cijepljenja u Republici Hrvatskoj.

(...)
«

Prema stajalištu predlagatelja, konvencijsko pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života obuhvaća i pravo roditelja da ostvaruju svoja roditeljska prava nad djecom, što podrazumijeva odlučivanje o poduzimanju radnji u najboljem interesu svoje djece, uključujući i odluku o medicinskom liječenju i imunizaciji djece. Dalje navode:

»(...) U pogledu obveze države da poštuje pravo roditelja na njihova uvjerenja, podnositelji zahtjeva se pozivaju na slučaj Lautsi v. Italija – 30814/06.

(...) djeca koja nisu imunizirana sukladno odredbama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti i Pravilnika o načinu provođenja imunizacije, seroprofilaksacije i kemoprofilaksacije protiv zaraznih bolesti ne mogu biti upisna u ustanove predškolskog niti osnovnoškolskog odgoja. Na taj način se djecu koja nisu imunizirana sukladno postojećim zakonskim odredbama stavlja u nepovoljniji položaj u odnosu na ostalu djecu.

U prilog svojim tvrdnjama podnositelji zahtjeva se pozivaju na slučaj Kiyutin v. Rusija – 2700/10, odluka od 10.03.2011. godine u kojem je Europski sud utvrdio da osobe sa zdravstvenim problemima ne smiju biti diskriminirane u odnosu na ostale. (...)

U konkretnom slučaju djeca koja nisu imunizirana sukladno zakonskoj regulativi Republike Hrvatske, nisu bolesne osobe, međutim stavlja ih se u nepovoljniji položaj u odnosu na drugu djecu i spriječava ih se u njihovom (pred) školskom obrazovanju.

Članak 2. Protokola I uz Konvenciju uređuje pravo na obrazovanje koje ne smije nikome biti uskraćeno. Međutim, uvjetovanjem predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja imunizacijom djece sukladno zakonskim odredbama, djeci koja nisu imunizirana uskraćuje se pravo na obrazovanje.

(...)
«

Predlagatelji se pozivaju na praksu Belgije, Francuske, Italije, Luksemburga, Njemačke, Velike Britanije, Nizozemske i Španjolske u fakultativnom odabiru cijepljenja. Smatraju da je članak 40. ZoZPB-a u nesuglasnosti s člancima 35. i 63. stavkom 1. (u dijelu koji se odnosi na pravo i slobodu samostalnog odlučivanja o odgoju djece) Ustava, koji glase:

»Članak 35.

Svakomu se jamči štovanje i pravna zaštita njegova osobnog i obiteljskog života, dostojanstva, ugleda i časti.

Članak 63.

Roditelji ... imaju pravo i slobodu da samostalno odlučuju o odgoju djece.

(...)
«

Smatraju također da postoji nesuglasnost s člancima 8. i 14. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (»Narodne novine – Međunarodni ugovori« broj 18/97., 6/99., 8/99., 14/02. i 1/06., u daljnjem tekstu: Konvencija) i člankom 2. Protokola br. 1 uz Konvenciju, koji glase:

»Članak 8.

PRAVO NA POŠTOVANJE PRIVATNOG I OBITELJSKOG ŽIVOTA

1. Svatko ima pravo na poštovanje svoga privatnog i obiteljskog života ...

2. Javna vlast se neće miješati u ostvarivanje tog prava, osim u skladu sa zakonom i ako je u demokratskom društvu nužno radi interesa državne sigurnosti, javnog reda i mira ili gospodarske dobrobiti zemlje, te radi sprječavanja nereda ili zločina, radi zaštite zdravlja ili morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih.

Članak 14.

ZABRANA DISKRIMINACIJA

Uživanje prava i sloboda koje su priznate u ovoj Konvenciji osigurat će se bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi ...

Članak 2. Protokola br. 1 uz Konvenciju

PRAVO NA OBRAZOVANJE

Nikome neće biti uskraćeno pravo na obrazovanje. U obavljanju svojih funkcija povezanih s odgojem i poučavanjem, država će poštovati pravo roditelja da osiguraju odgoj i poučavanje u skladu sa svojim vjerskim i filozofskim uvjerenjima.«

6.2. Ustavni sud je u odluci broj: U-I-307/2001 od 14. studenoga 2001. naveo:

»(...)

2. Odredbom članka 42. točke 1. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, propisana je obvezatna imunizacija protiv tuberkuloze, difterije, tetanusa, hripavca, dječje paralize, ospica, crvenke i zaušnjaka – za sve osobe određene dobi. Osporenom odredbom članka 73. stavka 1. točke 4. propisana je novčana kazna za prekršaj koji čini osoba ako ne obavi imunizaciju protiv zarazne bolesti navedene člankom 42. tog Zakona.

3. Podnositelj smatra da su osporene odredbe u nesuglasju s odredbama članka 16. stavka 1., članka 58., članka 63. stavka 1. i s odredbom članka 69. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske.

U obrazloženju prijedloga podnositelj navodi da se osporenim odredbama nameće i sankcionira obveza cijepljenja, a da pri tome država ne jamči građanima da nakon cijepljenja neće obolijevati od bolesti protiv kojih su se morali cijepiti. Ukazuje na moguće komplikacije u vezi s cijepljenjem, te ističe da se ljudski organizam efikasnije i uz manji rizik štiti od zaraznih bolesti, razvijanjem prirodnog imuniteta putem različitih nekonvencionalnih postupaka (meditacije, energizacije, muzikoterapije) i prirodnim načinom života, uporabom prirodnih proizvoda (posebice pčelinjih proizvoda), nego obvezatnom imunizacijom.

4. Tijekom postupka u povodu navedenog prijedloga, Ustavni sud je zatražio mišljenje Vlade Republike Hrvatske i Ministarstva zdravstva.

U dostavljenim mišljenjima Vlada Republike Hrvatske i Ministarstvo zdravstva ističu da je aktivna imunizacija najdjelotvornija i najsigurnija mjera u sprječavanju infektivnih bolesti, koje su najčešće u dječjoj dobi kada su biološki obrambeni mehanizmi najslabije razvijeni. Navode da je glavna svrha aktivne imunizacije stvaranje specifične otpornosti u najmlađoj, odnosno najosjetljivijoj populaciji. Što se tiče komplikacija koje se mogu javiti u vezi s cijepljenjem, navode da se kliničke popratne pojave javljaju vrlo rijetko, najčešće lokalno u obliku crvenila i bolnog otoka. Ističu da se provođenje aktivne imunizacije u dječjoj dobi, kako u Republici Hrvatskoj, tako i drugdje u svijetu, pokazalo kao najdjelotvornija mjera

zdravstvene zaštite u sprječavanju infektivnih bolesti, putem koje su neke bolesti iskorijenjene (velike boginje), a neke postale izvanredno rijetke (difterija, dječja paraliza) ili rijetke (ospice).

Prijedlog nije osnovan.

5. Odredbom članka 16. Ustava propisano je da se slobode i prava mogu ograničiti samo zakonom da bi se zaštitila sloboda i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje, pri čemu svako ograničenje slobode ili prava mora biti razmjerno naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju.

Prema odredbi članka 69. stavka 3. Ustava svatko je dužan, u sklopu svojih ovlasti i djelatnosti, između ostalog, osobitu skrb posvećivati zaštiti zdravlja ljudi.

6. Sagledavajući osporene odredbe sa stajališta navedenih ustavnih odredbi, nedvojbeno je ovlast zakonodavca da zakonom propiše mjere zdravstvene zaštite, za koje je prema pravilima struke utvrđeno da postižu najpovoljnije rezultate u sprječavanju širenja zaraznih bolesti, kao i sankcije za one koji čine prekršaj, ne pridržavajući se propisanih mjera.

(...)«

6.3. U očitovanju Ministarstvo navodi (označavanje teksta kurzivom ili podcrtavanjem izostavljeno je kao nepotrebno):

»(...)

Sljedom navedenoga, odbijanjem cijepljenja roditelji ugrožavaju zdravlje vlastite djece, zdravlje drugih osoba koje zbog medicinskih kontraindikacija nisu cijepljene i osoba kod kojih cijepljenjem nije postignuta zadovoljavajuća zaštita (niti jedno cijepljenje ne štiti 100% cijepljenih osoba), te im time uskraćuju pravo na zdrav život. S tim u vezi, radi osiguranja navedenog prava, opravdano je zakonom obvezati građane na cijepljenje protiv bolesti čije je sprečavanje od interesa za Republiku Hrvatsku.

Obveza cijepljenja nikako se ne može dovoditi u vezu sa člankom 35. Ustava ... a poglavito se ne može povezati sa člankom 64. kojim se roditeljima jamči pravo i sloboda da samostalno odlučuju o odgoju djece.

(...)

Nadalje, obveza cijepljenja nije u suprotnosti niti sa odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti ('Narodne novine', broj 150/08, 71/10, 139/10, 22/11 i 84/11). Naime, članak 22. stavak 1. točka 6. Zakona o zdravstvenoj zaštiti daje svakoj osobi u ostvarivanju zdravstvene zaštite pravo na odbijanje pregleda i liječenja, osim u slučaju kada bi odbijanjem ugrozila zdravlje drugih, uključujući tu i pravo da tijekom liječenja pisanim putem zatraži promjenu doktora medicine, odnosno doktora dentalne medicine iz razloga koji ne mora šire obrazlagati. Roditelji koji odbijaju cijepljenje djeteta ugrožavaju zdravlje drugih – svog djeteta, drugih osoba koje zbog medicinskih kontraindikacija nisu cijepljene i osoba kod kojih cijepljenjem nije postignuta zadovoljavajuća zaštita.

Kolektivni imunitet koji spominje Predlagatelj ne pruža 100% sigurnost necijepljenima. Dokaz u prilog navedenom je javljanje manjih ili većih epidemija bolesti protiv kojih se cijepi, unatoč visokim cjepnim obuhvatima.

Kolektivni imunitet, ako je dovoljno visok, može pokrenuti trajnu cirkulaciju virusa u stanovništvu i pod određenim uvjetima dovesti do eliminacije bolesti, ali ne može spriječiti unos uzročnika i ograničeno širenje bolesti među necijepljenima.

(...) Prema tome, radi zaštite zdravlja djeteta i djetetova prava na zdravlje, opravdano je roditeljima uskratiti izbor necijepljenja jer je pravo djeteta na zdravlje više od prava roditelja na (pogrešan) izbor.

(...) Uvjetovanje upisa djeteta u predškolsku ustanovu dokazom o obavljenim cijepljenjima nije nikakva diskriminacija, već je mehanizam kojim se osigurava zaštita prava djece na zdravlje. Roditelj koji bi ne cijepljeno dijete upisao u predškolsku ustanovu tim bi činom ugrozio pravo na zdravlje svog djeteta i druge djece koje pohađaju ustanovu.

Isto tako roditelj koji odbija cijepiti dijete krši članak 2. Protokola uz Konvenciju, jer na taj način svom djetetu otežava upis u obrazovnu ustanovu, te otežava ostvarivanje prava na obrazovanje. ... a prema članku 9. Konvencije sloboda mišljenja, savjesti i vjeroispovijesti će se ograničiti samo radi 'interesa javnog reda i mira, zaštite javnog reda, zdravlja ili morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih'.

Slijedom navedenog, uskratiti roditelju pravo da odabere ne cijepiti dijete opravdano je radi interesa zaštite zdravlja i djeteta i prava na zdravlje druge djece u obrazovnoj ustanovi.

Nadalje, ističemo da je i odredbom članka 24. Konvencije o pravima djeteta uređeno da 'države stranke priznaju djetetu pravo na uživanje najviše moguće razine zdravlja' što znači da svako dijete ima pravo na cijepljenje, jer je neupitno da se cijepljenjem čuva zdravlje djeteta. ... a stavkom 2. da će se (država) zalagati za puno ostvarenje toga prava i osobito poduzimati odgovarajuće mjere, za suzbijanje bolesti (podstavak c)) i za razvoj preventivne zdravstvene zaštite (podstavak f)) što obvezuje državu da svakom djetetu omogući sprečavanje bolesti koja se može spriječiti cijepljenjem.

(...)

6.4. Na temelju članka 54. Ustavnog zakona, Ustavni sud može ocjenjivati suglasnost zakona s Ustavom i u slučaju kada je određeni zakon već ranije bio predmet ustavnosudske ocjene (riječ je o ocjeni suglasnosti s Ustavom Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti iz 1992.).

Ustavni sud je razloge predlagatelja razmotrio s aspekta članka 69., koji smatra mjerodavnim u ovom ustavnosudskom postupku (v. točku 5.4. obrazloženja ovog rješenja).

U ovom ustavnosudskom postupku Ustavni sud treba odgovoriti na osnovno pitanje: jesu li predviđene zakonske mjere u ostvarivanju zdravstvene zaštite ustavnopravno prihvatljive odnosno imaju li one legitimni cilj u općem interesu?

6.5. Primarni cilj članka 35. Ustava i članka 8. Konvencije je zaštita pojedinca od proizvoljnog postupanja tijela javnih vlasti. Ipak, mogu postojati pozitivne obveze koje su inherentne osiguranju djelotvornog poštovanja osobnog ili obiteljskog života. Te obveze mogu povlačiti za sobom usvajanje mjera koje su osmišljene radi osiguranja poštovanja privatnog života čak i u području odnosa između samih pojedinaca. Granice između pozitivnih i negativnih obveza države sukladno ovoj odredbi nije lako precizno definirati. Međutim, u oba konteksta država uživa određenu slobodu procjene.

Predlagatelji se u konkretnom slučaju neosnovano pozivaju na pravo osobe da odbije bilo koji pregled ili medicinski postupak koji ne služi dijagnosticiranju bolesti i njezinom liječenju (članak 21. stavak 1. točka 8. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, »Narodne novine« broj 121/03., 44/05., 48/05. – ispr. i 85/06.). Zakon o zdravstvenoj zaštiti nije usporediv sa ZoZPZB-om u odnosu na pitanje zaštite pučanstva od zaraznih bolesti putem obvezne imunizacije.

Naime, u slučaju cijepljenja riječ je o obvezi davanja i prihvaćanja zdravstvene usluge standardizirane kvalitete i jednakog sadržaja prema svim osobama koje joj se moraju podvrgnuti na temelju i u smislu mjerodavnih odredaba ZoZPZB-a. Stoga u slučaju članka 40. ZoZPZB-a nije riječ o eksperimentalnom liječenju ili pregledu, na način da osoba bude objekt znanstvenog istraživanja bez svoje suglasnosti ili suglasnosti njezinih roditelja već o dužnosti/obvezi cijepljenja protiv određenih zaraznih bolesti.

Propisivanje cijepljenja protiv ZoZPZB-om izrijeком propisanih zaraznih bolesti usmjereno je na eliminaciju bolesti iz ukupne populacije, što je pozitivna obveza države u smislu članka 69. Ustava. Članak 40. ZoZPZB-a pokazuje da zakonodavac taj cilj želi ostvariti propisivanjem sveopće obveznosti pristupanja

cijepljenju protiv određenih zaraznih bolesti. Ustavni sud smatra da takav pristup zakonodavca ulazi u područje njegove slobodne procjene i da ne izlazi izvan okvira članka 69. Ustava.

6.5.1. Konačno, Ustavni sud smatra potrebnim naglasiti da je u konkretnom slučaju riječ o stručnom (medicinskom) pitanju, a ne o pitanju ostvarivanja jamstva na slobodu savjesti, uvjerenja, mišljenja i vjeroispovijedi u smislu članka 40. Ustava i članka 9. Konvencije.

Imajući to u vidu, Ustavni se sud ne može upuštati u ispitivanje njegove svrhovitosti sa stručnog, medicinskog aspekta.

6.6. Predlagatelji neosnovano navode kako je »ustavno pravo roditelja da odluče da li će djecu imunizirati«. Imajući u vidu da Ustav roditeljskoj odgovornosti daje posebnu važnost i putem propisivanja roditeljskog prava i slobode da samostalno odlučuju o odgoju djeteta – do dobi kada će ono moći samostalno odlučivati o svojim pravima i obvezama, Ustavni sud smatra da se zakonska obveza imunizacije u cilju sprečavanja zaraznih bolesti radi zaštite zdravlja te zaštite prava drugih ne može podvesti pod članak 63. stavak 1. Ustava.

Pitanje opsega zakonske obveze cijepljenja izlazi izvan okvira jamstva na slobodu savjesti i uvjerenja, promatranih u strogom smislu tih riječi. Stoga je bespredmetno pozivanje predlagatelja na presudu Lautsi i drugi protiv Italije (presuda /Drugi odjel/, 3. studenoga 2009., br. 30814/06).

6.6.1. Predlagatelji neosnovano smatraju da članak 40. ZoZPZB-a dovodi do diskriminatornih učinaka između djece koja nisu imunizirana u skladu sa ZoZPZB-om i djece koja to jesu, u odnosu na upis u ustanove predškolskog i osnovnoškolskog odgoja. Naime, predlagatelji su mišljenja da zaštita općeg interesa u suzbijanju zaraznih bolesti ukupnog stanovništva Republike Hrvatske stvara diskriminatorne učinke između skupina djece predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta.

Polazeći od razloga predlagatelja koji u korelativni odnos dovode ostvarivanje prava imunizirane djece na obrazovanje s, po njima, neopravdanim uskraćivanjem tog istog prava neimuniziranoj djeci, Ustavni sud utvrđuje da načelo zabrane diskriminacije u slučaju predlagatelja nije mjerodavno.

Diskriminacija znači različito postupanje prema osobama u istim ili relevantno sličnim situacijama bez objektivnog i razumnog opravdanja, što znači da ono ne teži legitimnom cilju ili ne postoji razumna razmjernost između upotrijebljene mjere i cilja koji se njome nastoji postići.

Ne može se smatrati da je neimuniziranoj djeci predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta neopravdano uskraćeno pravo na obrazovanje uslijed odbijanja imunizacije. Riječ je o odvojenim pravima čije puno ostvarivanje na ovom stupnju razvoja zdravstva i obrazovanja, pa i razvoja cijelog društva ne može biti s uspjehom dovedeno u korelaciju s aspekta zabrane diskriminacije.

Prema utvrđenju Ustavnog suda, razlozi predlagatelja izneseni u ovom dijelu prijedloga izlaze izvan okvira članka 14. Ustava i Konvencije. Ustavni sud pri tome naglašava da je opravdanost pojedinačnih slučajeva obveznog cijepljenja podvrgnuta kontroli putem sudske i ustavnosudske zaštite (institut ustavne tužbe). To znači da pojedinačni slučajevi djece kod koje je nužan izostanak imunizacije moraju imati svoje medicinsko opravdanje i stručnu verifikaciju, te ih je tada moguće dovesti u ustavnopravnu korelaciju s pravom djeteta na obrazovanje.

Naposljetku, treba reći da je Republika Hrvatska stranka Konvencije o pravima djeteta (»Narodne novine – Međunarodni ugovori« broj 12/93.), koja obvezuje države članice da priznaju djetetu pravo na uživanje najviše moguće razine zdravlja, uključujući preventivnu zdravstvenu zaštitu. Stoga se ustavnost članka 40. ZoZPZB-a ne može ni s jednog relevantnog ustavnopravnog aspekta dovesti u korelaciju s eventualnom uskratom prava na obrazovanje (članak 2. Protokola br. 1 uz Konvenciju).

Članci 76., 77. i 78. ZoZPZB-a

8. Suglasnost s Ustavom članka 76. i 78. ZoZPZB-a osporava Milenko Komlenić, a ustavnost članka 77. ZoZPZB-a osporavaju Romina i Karlo Gašprotić.

Članak 76. ZoZPZB-a (u tekstu koji je člankom 17. ZoZPZB-a/08 izmijenjen na način da su u stavku 1. dodane nove točke 7. i 9.) glasi:

»Članak 76.

Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 80.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne omogući nadležnom sanitarnom inspektorima kao i nadležnom doktoru opće (obiteljske) medicine ili doktoru medicine specijalistu epidemiologije nesmetano obavljanje nadzora te poduzimanje propisanih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti (članak 8.),
2. ako ne provodi opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (članak 10.),
3. ako onemogućava provedbu dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (članak 11. stavak 1.),
4. ako primi u radni odnos osobu bez prethodno obavljenoga zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede zaposlenih radnika (članak 28.),
5. ako primi na rad, odnosno zadrži na radu osobu za koju je utvrđeno da je oboljela od određene zarazne bolesti ili da izlučuje klice i parazite (članak 29., 30., 31., 32., 33. i 34.),
6. ako zaposlenim osobama ne osigura stjecanje potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni, odnosno ako na radu zadrži osobu bez potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni (članak 37.),
7. ako ne obavi imunizaciju, seroprofilaksu i kemoprofilaksu ili ih ne obavi na način određen ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona (članak 40. – 43.),
8. ako obavi prijenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba protivno odredbama članka 58. – 62. ovoga Zakona,
9. ako je na radnom mjestu zatečen radnik bez uredno ovjerene sanitarne iskaznice.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 8.000,00 kuna fizička osoba te odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinjenog po drugi put, uz novčanu kaznu izreći će se mjera oduzimanja dozvole za obavljanje djelatnosti u trajanju do šest mjeseci, a za prekršaj počinjen treći put uz novčanu kaznu izreći će se mjera trajnog oduzimanja dozvole za obavljanje djelatnosti.«

Članci 77. i 78. ZoZPZB-a glase:

»Članak 77.

Kada se obveza pridržavanja mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti odnosi na maloljetnu osobu, novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj roditelj, odnosno skrbnik, ako ne izvrši obvezu imunizacije protiv bolesti utvrđenih Programom obveznog cijepljenja djece školske i predškolske dobi.

Članak 78.

Doktor medicine ili drugi zdravstveni radnik koji utvrdi oboljenje, sumnju na oboljenje ili smrt od zarazne bolesti, a o tome bez odgode ne izvijesti najbližu pravnu osobu koja obavlja zdravstvenu djelatnost ili privatnog zdravstvenog radnika kaznit će se za prekršaj na licu mjesta novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna.«

8.1. Predlagatelj Milenko Komlenić iznosi razloge koje je već iznio tijekom osporavanja određenih materijalno-pravnih odredbi ZoZPZB-a, a u odnosu na članak 78. ZoZPZB-a paušalno predlaže brisanje riječi »ili privatnog zdravstvenog radnika«. Predlagatelji Romina i Karlo Gašprotić također ponavljaju prigovore da se roditeljima neopravdano nalaže poštovanje obvezne imunizacije djeteta.

Prijedlozi nisu osnovani.

8.2. U odnosu na ustavnopravnu narav, svrhu i posljedice propisivanja prekršaja i prekršajnih sankcija, uključujući novčane kazne, predlagatelji se upućuju na rješenje Ustavnog suda broj: U-I-4433/2007 i dr. od 19. lipnja 2009. (»Narodne novine« broj 77/09.).

Ustavni sud ponavlja svoje načelno stajalište da visina propisivanja novčane kazne nije ustavnopravno pitanje koje se razmatra tijekom ustavnosudskog postupka. Visina novčane kazne iznimno bi mogla biti predmet ustavnosudske ocjene samo u slučaju kada bi ona ugrožavala ljudska prava i temeljne slobode pojedinca, što ovdje nije slučaj. Navedene općenite razloge predlagatelja Ustavni sud stoga nije posebno razmatrao jer ih ocjenjuje paušalnim.

9. Na temelju članka 43. stavka 1. Ustavnog zakona riješeno je kao u izreci ovog rješenja.

10. Odluka o objavi ovog rješenja temelji se na članku 29. Ustavnog zakona.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Broj: U-I-5418/2008

U-I-4386/2011

U-I-4631/2011

Zagreb, 30. siječnja 2014.

Zamjenica predsjednice

Snježana Bagić, v. r.